

Rok akademicki:

2014/15

Jednostka prowadząca:

Wydział Filozoficzny

Kierunek:

Filozofia

Poziom:

studia trzeciego stopnia (doktoranckie), stacjonarne

Nazwa przedmiotu:

Wykład monograficzny

Nazwa szczegółowa przedmiotu:

Filozofia polityki

Język:

PL

Typ przedmiotu:

Przedmiot obieralny:

tak

Rok studiów, semestr:

rok III, semestr letni

Wymiar:

wykład: 30 godz.

Punkty ECTS:

wykład: 3

Forma zaliczenia:

wykład: egzamin

Prowadzący:

wykład: dr hab. Joanna Mysona Byrska, prof. UPJPII;

Koordynator sylabusu:

dr hab. Joanna Mysona Byrska, prof. UPJPII

Sylabus dostępny w ramach:

- [Wykład monograficzny*](#) [na kierunku:] [Filozofia](#) (F), studia trzeciego stopnia (doktoranckie), stacjonarne, I rok, semestr letni
  - [prowadzący wykład:30h/e/0ECTS]: dr hab. Joanna Mysona Byrska, prof. UPJPII;
- [Wykład monograficzny](#) [na kierunku:] [Filozofia](#) (F), studia trzeciego stopnia (doktoranckie), stacjonarne, II rok, semestr letni
  - [prowadzący wykład:30h/e/3ECTS]: dr hab. Joanna Mysona Byrska, prof. UPJPII;
- [Wykład monograficzny](#) [na kierunku:] [Filozofia](#) (F), studia trzeciego stopnia (doktoranckie),

stacjonarne, III rok, semestr letni

◦ [prowadzący wykład:30h/e/3ECTS]: dr hab. Joanna Mysona Byrska, prof. UPJPII;

Wymagania wstępne:

Kurs podstaw filozofii, zaliczona historia filozofii, ukończone studia magisterskie. Wykład dla doktorantów.

Cele:

Zapoznanie studentów z filozofią polityki ze zwróceniem uwagi na poszczególne zagadnienia charakterystyczne dla tej dziedziny filozofii, jak również z uwzględnieniem współczesnych trendów politycznych

Treści kształcenia:

1. Filozofia polityki – wprowadzenie, główne zagadnienia, pojęcia i ich geneza
2. Zarys historii filozofii polityki.
  - a. Klasyczna filozofia polityki: Platon, Arystoteles, św. Augustyn i św. Tomasz
  - b. Nowożytna filozofia polityki: Polityka bez złudzeń (N. Machiavelli), Hobbes i po co nam państwo, liberalizm: J. Locke, Monteskiusz, B. Constant i J. S. Mill, J. J. Rousseau: wolność, równość i braterstwo, I. Kant i polityka w imię rozumu
3. Sprawiedliwość i jej rodzaje (sfery sprawiedliwości)
4. Koncepcje wolności (wolność negatywna i wolność pozytywna)
5. Równość w polityce, równość szans i parytety. Równość jako spoiwo państwa. Równy podział zasobów (R. Dworkin)
6. Rodzaje wspólnot (komunitaryzm – komunizm – liberalizm – libertarianizm; liberalna demokracja)
7. Idee anarchistyczne i socjalistyczne, socjaliści utopijni.
8. Totalitaryzm jako zagrożenie dla demokratycznego państwa. Hannah Arendt i korzenie totalitaryzmu
9. Podstawy filozoficzne i ideologiczne komunizmu. Praktyka polityczna i skutki społeczne.
10. Współczesny liberalizm (R. Popper, F. Hayek, J. Rawls, I. Berlin, J. Gray, R. Roty)
11. Klasyczny i współczesny konserwatyzm – E. Burke, de Maistre, M. Oakeshot, C. Schmitt
12. Klasyczna filozofia polityki jeszcze raz: L. Strauss, E. Vogelín, A. Bloom
13. Współczesny feminizm.
14. Idea wielokulturowości i politycznej poprawności. Tolerancja jako wartość relacyjna, zderzenie cywilizacji, fundamentalizm i „koniec historii”. Problem terroryzmu.
15. Społeczeństwo konsumpcyjne a polityka (ekonomizacja polityki, redefinicja wartości, polityka jako zawód a nie powołanie); Postpolityka, postpaństwo – ponowoczesność w sferze politycznej i publicznej.

Efekty kształcenia:

Metody i narzędzia dydaktyczne:

wykład

Sposoby sprawdzania i warunki zaliczenia:

egzamin - test pisemny na koniec zajęć podczas sesji egzaminacyjnej

Lektury podstawowe:

Szahaj A, Filozofia polityki, Kraków 2014.

Swift A., Wprowadzenie do filozofii politycznej, Kraków 2010.

Król Marcin, Filozofia polityczna, Kraków 2008.

Lektury uzupełniające:

Szahaj Andrzej, Marek N. Jakubowski, *Filozofia polityki*, Warszawa: PWN 2005

Arendt Hannah, *O przemocy. Nieposłuszeństwo obywatelskie*, przeł. A. Łagodzka i W. Madej, Warszawa 1999.

Arendt Hannah, *Korzenie totalitaryzmu*,
Śpiewak Paweł, *Komunitarianie. Wybór tekstów*, wyd. Altheia, Warszawa 2000.

Gray John, *Liberalizm*, przeł. R. Dziubecka, Kraków 1994.

Hayek Friedrich A. von, *Konstytucja wolności*, Wrocław 1987.

Kymlicka Will, *Współczesna filozofia polityczna*, przeł. A. Pawelec, Kraków 1998.

Legutko Ryszard, *Spory o kapitalizm*, Kraków 1994.

Liberalizm u schyłku XX wieku, red. Justyna Mikłaszewska, Kraków 1999.

Schmitt Carl, *Teologia polityczna i inne pisma*, przeł. M. A. Cichocki, Kraków 2000.

Strauss Leo, „Czym jest filozofia polityki?”, w: *Sokratejskie pytania*, przeł. P. Maciejko, Warszawa 1998.

Szlachta Bogdan, *Konserwatyzm*, Kraków 1998.

Weber Max, „Polityka jako zawód i powołanie”, w: *Polityka jako zawód i powołanie*, przeł. A. Ko-packi i P. Dybel, Kraków 1998.

Copleston F., *Historia filozofii*, t. I–IX, Warszawa 1989–2001.

Goodin R. E., Pettit F., *Przewodnik po współczesnej filozofii politycznej*, Warszawa 2002.

Król M., *Historia myśli politycznej od Machiavellego po czasy współczesne*, Gdańsk 1998.

Legutko R., *Etyka absolutna i społeczeństwo otwarte*, Kraków 1994.

Manent P., *Intelektualna historia liberalizmu*, Kraków 1994.

Mysona Byrska J., *Etyczne aspekty demokracji*, Kraków 2012.

Miner B., *Związała encyklopedia konserwatyzmu*, Poznań 1999.

Porębski Cz., *Umowa społeczna. Renesans idei*, Kraków 1999.

Reale G., *Historia filozofii starożytnej*, t. I–V, Lublin 1993–2002.

Sandel M., *Czego nie można kupić za pieniądze*, Warszawa 2012.

Scruton R., *Słownik myśli politycznej*, Poznań 2002.

Strauss L., Cropsey J., *Historia filozofii politycznej*, Warszawa 2010.

Śpiewak P., *Ideologie i obywatele*, Warszawa 1991.

Uwagi: